

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 7

Wymagania na poszczególne oceny			
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)
1. Podstawy geografii (rozdział dodatkowy)			
Uczeń: • wyjaśnia znaczenie terminu <i>geografia</i> • przedstawia podział nauk geograficznych • podaje wymiary Ziemi • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>siatka geograficzna, południk, równoleżnik, zwrotnik, długość geograficzna, szerokość geograficzna</i> • wskazuje na globusie i na mapie południk: 0° i 180° oraz półkulę wschodnią i półkulę zachodnią • wskazuje na globusie i na mapie równik oraz półkule: północną i południową • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mapa, skala, siatka kartograficzna, legenda mapy</i> • wymienia elementy mapy • wymienia rodzaje skal • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wysokość względna, wysokość bezwzględna, poziomica</i> • odczytuje z mapy wysokość bezwzględną • podaje na podstawie atlasu nazwy map ogólnogeograficznych i tematycznych	Uczeń: • przedstawia różnicę między geografią fizyczną a geografią społeczno-ekonomiczną • wymienia źródła informacji geograficznej • podaje cechy kształtu Ziemi • odczytuje wartości szerokości geograficznej zwrotników, kół podbiegunowych oraz biegunów • podaje cechy siatki geograficznej • określa położenie geograficzne punktów i obszarów na mapie • wyjaśnia różnicę między siatką kartograficzną a siatką geograficzną • szereguje skale od największej do najmniejszej • podaje różnicę między wysokością względną i wysokością bezwzględną • określa na podstawie rysunku poziomicowego cechy ukształtowania powierzchni terenu • charakteryzuje mapy ze względu na ich przeznaczenie	Uczeń: • wyjaśnia, czym się zajmują poszczególne nauki geograficzne • przedstawia poglądy na kształt Ziemi • wymienia dowody na kulistość Ziemi • wymienia cechy południków i równoleżników • odczytuje długość i szerokość geograficzną na globusie i na mapie • odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych • przedstawia skalę w postaci mianowanej i podziałki liniowej • wymienia metody prezentacji zjawisk na mapach • omawia sposoby przedstawiania rzeźby terenu na mapie • oblicza wysokości względne • omawia podział map ze względu na treść, skalę i przeznaczenie	Uczeń: • podaje przykłady praktycznego zastosowania geografii • wyjaśnia różnicę między elipsoidą a geoidą • wyjaśnia znaczenie układu współrzędnych geograficznych • oblicza na podstawie współrzędnych geograficznych rozciągłość równoleżnikową i południkową • analizuje treści map wykonanych w różnych skalach • posługuje się skalą mapy do obliczania odległości w terenie i na mapie • omawia metody prezentacji zjawisk na mapach • charakteryzuje rzeźbę terenu na podstawie rysunku poziomicowego i mapy ogólnogeograficznej • odszukuje w atlasie mapy i określa ich przynależność do poszczególnych rodzajów
2. Środowisko przyrodnicze Polski			
Uczeń: - podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej podaje całkowitą i administracyjną powierzchnię Polski	Uczeń: - omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej - opisuje granicę między Europą a Azją	Uczeń: - oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski - charakteryzuje na podstawie map	Uczeń: - rozróżnia konsekwencje położenia matematycznego, fizycznogeograficznego oraz geopolitycznego Polski

- wskazuje na mapie geometryczny środek Polski - wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie - podaje długość granic z sąsiadującymi państwami - wyjaśnia znaczenie terminu <i>geologia</i> - wymienia najważniejsze wydarzenia geologiczne na obszarze Polski - wyjaśnia znaczenie terminów <i>plejstocen holocen</i> - wyjaśnia znaczenie terminów <i>krajobraz polodowcowy i rzeźba glacjalna</i> - wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski - wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie - wymienia główne rodzaje skał - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pogoda, klimat, ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny</i> - wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego - wymienia elementy klimatu - wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobowo wartość temperatury powietrza</i> - wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce - wymienia rodzaje wiatrów - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>system rzeczny, dorzecze, zlewisko, przepływ</i> - wskazuje na mapie główne rzeki Europy i Polski - określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego - podaje główne cechy fizyczne	- na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy - odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy - wskazuje na mapie przebieg granic Polski - omawia na podstawie mapy płytową budowę litosfery - omawia proces powstawania gór - wymienia na podstawie mapy geologicznej ruchy górotwórcze w Europie i w Polsce - wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce - omawia zlodowacenia na obszarze Polski - opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe - porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy - dokonuje podziału surowców mineralnych - wymienia strefy klimatyczne świata na podstawie mapy tematycznej - podaje cechy przejściowości klimatu Polski - podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej - opisuje wody Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej - rozpoznaje typy ujęć rzecznych - charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata - opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku - opisuje charakterystyczne typy gleb w Polsce - przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na	- geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy - opisuje cechy różnych typów genetycznych gór - przedstawia współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata - charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski - omawia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski - opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej - omawia warunki klimatyczne w Europie - charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce - odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkości opadów atmosferycznych z klimatogramów - wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry - opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry - charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku - wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych - omawia funkcje lasów - omawia na podstawie mapy Polski przestrzenne zróżnicowanie lesistości w Polsce - ocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego	- opisuje jednostki geologiczne Polski i podaje ich charakterystyczne cechy - określa na podstawie mapy geologicznej obszary poszczególnych fałdowań na terenie Europy i Polski - opisuje mechanizm powstawania lodowców - wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski - przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski - rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski - podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce - opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski - opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce - omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku - omawia procesy i czynniki glebotwórcze - opisuje typy zbiorowisk leśnych w Polsce - opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski - ocenia najważniejsze działania w zakresie ochrony środowiska
---	---	--	---

Bałtyku - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, proces glebotwórczy, profil glebowy, poziomy glebowe</i> - wymienia typy gleb w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> - wymienia różne rodzaje lasów w Polsce - wymienia formy ochrony przyrody w Polsce - wskazuje na mapie Polski parki narodowe	obszarze Polski - omawia na podstawie danych statystycznych wskaźnik lesistości Polski - omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce - podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu - charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce		
---	---	--	--

3. Ludność i urbanizacja w Polsce

Uczeń: - wskazuje na mapie politycznej Europy największe i najmniejsze państwa Europy - wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>demografia, przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, współczynnik urodzeń, współczynnik zgonów</i> - wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> - odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych - wyjaśnia znaczenie terminu <i>wskaźnik gęstości zaludnienia</i> - wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo</i>	Uczeń: - szereguje województwa pod względem powierzchni od największego do najmniejszego - prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej - omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2016 - omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce - omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw - wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Europie i w Polsce - omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce - wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce - określa kierunki napływu imigrantów do Polski - podaje najważniejsze cechy migracji	Uczeń: - omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX wieku - oblicza współczynnik przyrostu naturalnego - podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce - omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce - porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie danych statystycznych - oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski - opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce - opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce - porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy - omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce - porównuje strukturę narodowościową ludności Polski z analogicznymi strukturami ludności w wybranych państwach europejskich - określa na podstawie danych	Uczeń: - omawia zmiany, które zaszły w podziale administracyjnym Polski po 1 stycznia 1999 r. - omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy - omawia strukturę płci i wiekuludności Polski na tle struktur wybranych państw europejskich na podstawie piramidy płci i wieku - omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski - oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego Polsce - charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce - omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce - przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy - omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach - omawia pozytywne i negatywne
---	---	--	---

<i>migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> - wyjaśnia różnicę między emigracją a imigracją - odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski - wymienia główne skupiska Polonii - wyjaśnia znaczenie terminu <i>migracje wewnętrzne</i> - wymienia przyczyny migracji wewnętrznych - wymienia mniejszości narodowe w Polsce - wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkałe przez mniejszości narodowe - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, struktura wykształcenia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> - odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki - odczytuje z mapy zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia w Polsce i w Europie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>urbanizacja, wskaźnik urbanizacji</i> - odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy - wyjaśnia znaczenie terminu <i>miasto</i> - wymienia największe miasta i wskazuje je na mapie Polski - wymienia funkcje miast	wewnętrznych w Polsce - charakteryzuje mniejszości narodowe i grupy etniczne w Polsce - podaje przyczyny bezrobocia w Polsce - porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich na podstawie danych statystycznych - wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady - podaje różnicę między aglomeracją monocentryczną a policentryczną - podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce - podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce	statystycznych różnicę w strukturze zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach - porównuje stopę bezrobocia w wybranych krajach europejskich - analizuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy - analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce - charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce - omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce	skutki urbanizacji - charakteryzuje przemiany współczesnych miast - omawia problemy mieszkańców dużych miast - analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych - omawia przemiany współczesnych miast
---	---	--	---

4. Rolnictwo i przemysł Polski

Uczeń: - wymienia funkcje rolnictwa - wymienia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce - wymienia na podstawie map	Uczeń: - opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową	Uczeń: - przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno- gospodarczym kraju - omawia regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do	Uczeń: - omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce - charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce - porównuje produkcję roślinną w
--	--	---	---

tematycznych regiony rolnicze w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plon, zbiór</i> - wymienia główne uprawy w Polsce - wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>chów, hodowla, pogłowie</i> - wymienia główne zwierzęta hodowlane w Polsce - wskazuje na mapie obszary hodowli zwierząt gospodarskich - dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy - wymienia funkcje przemysłu - wymienia źródła energii - wymienia typy elektrowni - wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce - wymienia największe porty morskie w Polsce i wskazuje je na mapie	gospodarstw rolnych w Polsce - przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw - wskazuje rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce - przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce - wymienia czynniki lokalizacji hodowli bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce - omawia cechy polskiego przemysłu - wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski - lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłne, wodne i niekonwencjonalne - opisuje wielkość energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych - opisuje na podstawie danych statystycznych wielkość przeładunków w portach morskich Polski	produkcji rolnej w Polsce - przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę hodowli w Polsce - przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju - omawia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia przemysłu w Polsce - prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy - opisuje na podstawie danych statystycznych strukturę przeładunków w portach morskich Polski - opisuje strukturę połowów ryb w Polsce	Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy - porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy - omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej - analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu - omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce - określa na podstawie dostępnych źródeł uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsce - omawia problemy przemysłu stocznioowego w Polsce
---	---	---	---

5. Usługi w Polsce

Uczeń: - podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce - wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> - wyróżnia rodzaje transportu w Polsce - wskazuje na mapie Polski porty handlowe, śródlądowe oraz lotnicze - wyróżnia rodzaje łączności - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i> - dokonuje podziału turystyki - wymienia i wskazuje na mapie regiony turystyczne Polski - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, bilans handlu zagranicznego</i> - wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski	Uczeń: - omawia zróżnicowanie usług w Polsce - omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce - omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych i autostrad w Polsce - omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce - omawia na podstawie danych statystycznych morską flotę transportową w Polsce - omawia czynniki rozwoju turystyki - wymienia i wskazuje na mapie polskie obiekty, znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> - omawia strukturę towarową handlu	Uczeń: - przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju - charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków - omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski - podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski - charakteryzuje obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> - charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski - przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlowego w Polsce	Uczeń: - wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce - określa znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski - prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego - określa znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym Polski - analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy - ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski - ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki
--	--	---	---

	międzynarodowego		
6. Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego Polski			
Uczeń: - wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego - podaje przyczyny kwaśnych opadów	Uczeń: - omawia rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła	Uczeń: - charakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiska - podaje źródła zanieczyszczeń komunalnych	Uczeń: - analizuje na podstawie mapy tematycznej stan zanieczyszczeń wód śródlądowych - omawia skutki zanieczyszczeń środowiska naturalnego
7. Relacje między elementami środowiska geograficznego			
Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, terasa zalewowa, sztuczny zbiornik wodny</i> - wymienia przyczyny powodzi w Polsce - wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim - wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich - wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast - wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> - wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski	Uczeń: - opisuje zjawisko powodzi - wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią - wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych - podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim - omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich - wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności - omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 r. i po nim - omawia na podstawie mapy sieć autostrad i dróg ekspresowych - wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego	Uczeń: - wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce - określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników - wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim - omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy - wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludności - analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego - omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 r. - wymienia główne inwestycje przemysłowe we Wrocławiu i w jego okolicach - wskazuje na mapie tematycznej przykłady miejsc, w których przebieg autostrad i dróg ekspresowych sprzyja powstawaniu centrów logistycznych - wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski	Uczeń: - analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej - omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki - wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii - analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem - omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy - określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy - wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich - opisuje zmiany, jakie zaszły w strukturze produkcji po 1989 r. w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej - omawia rolę transportu morskiego w rozwoju innych działów gospodarki - analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie - określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski

			na rozwój turystyki na tych obszarach
8. Mój region i moja mała ojczyzna			
Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> - wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski - wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony - wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu - wyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i> - wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny - przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie - wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny	Uczeń: - charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych - rozpoznaje skały występujące w regionie miejsca zamieszkania - wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych - określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym - rozpoznaje w terenie obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności	Uczeń: - wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie - analizuje genezę rzeźby powierzchni swojego regionu - prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności regionu - prezentuje główne cechy gospodarki regionu - opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny - omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł	Uczeń: - przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu - analizuje formy współpracy między własnym regionem a partnerskimi regionami zagranicznymi - prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej